

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЄРЕВАНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Єреванського навчально-наукового інституту ЗУНУ

Саак ГУДРАТЯН

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Науково-технічний переклад»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань - 12 Інформаційні технології

спеціальність - 123 Комп'ютерна інженерія

освітньо-професійна програма – «Комп'ютерна інженерія»

Кафедра гуманітарних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ.(год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)	Залік (сем.)
Заочна	4	8	8	4	-	-	138	150	-	8

Робочу програму розробила к.п.н. доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін ЄННІ ЗУНУ Карапетян Ліана

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін, протокол № 1 від 27.08.2024 року.

Завідувач кафедри
гуманітарних дисциплін,
к.п.н. доцент

Анна МІНАСЯН

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія», протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Голова ГЗС,
д.т.н., професор

Гамлет АРУТЮНЯН

Гарант
д.т.н., професор

Гамлет АРУТЮНЯН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Науково-технічний переклад»

1. Опис дисципліни «Науково-технічний переклад»

Дисципліна «Науково-технічний переклад»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS– 5	Галузь знань – 12 «Інформаційні технології»	Вибіркова дисципліна Мова навчання – англійська, українська та вірменська
	Спеціальність – 123 «Комп’ютерна інженерія»	Рік підготовки: 4 Семестр: 8
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: 4 год. Практичні заняття: 8 год.
Загальна кількість годин – 150 год.	Освітньо-професійна програма «Комп’ютерна інженерія»	Самостійна робота: 138 год.
		Вид підсумкового контролю: залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Метою вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» є формування у студентів компетентності інтерпретації і перекладу текстів науково-технічної тематики.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» є ознайомлення студентів із:

- основними видами, формами та способами перекладу науково-технічної літератури;
- лексико-граматичними та жанрово-стилістичними особливостями текстів науково-технічної літератури;
- формування та розвиток “softskills” у майбутніх ІТ-фахівців (навичок комунікативної співпраці, презентації інформації, гнучкості мислення/здібності адаптуватись, навичок міжособистісних відносин).

Завдання практичних занять полягають у формуванні та розвитку у студентів навичок перекладу, інтерпретації та трансляції текстів науково-технічної літератури; формування умінь відбирати ціннісно-сміслову інформацію з різноманітних наукових джерел на основі гнучкості мислення (періодичні видання, галузева література, у тому числі електронні видання); розвиток умінь і навичок опрацювання та презентації текстів науково-технічної літератури (здійснення усного або письмового повного перекладу, реферативного, анотаційного перекладу, перекладу експрес-інформації), розвиток навичок комунікації співпраці у процесі міжособистісної взаємодії).

Студент повинен знати:

- основні види і форми науково-технічного перекладу;
- лексико-граматичні та жанрово-стилістичні особливості текстів науково-технічної літератури;
- способи словотвору науково-технічних термінів;
- способи перекладу з української на англійську мову і навпаки, перекладацькі лексичні трансформації.

Студент повинен вміти:

- застосовувати перекладацькі лексичні трансформації під час перекладу науково-технічних текстів;

- перекладати науково-технічну документацію;
- здійснювати повний, анотаційний, реферативний переклад науково-технічної статті;
- презентувати інформацію під час комунікативної співпраці.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Змістовий модуль 1. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу

Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів

Тема 2. Основні види і форми перекладу

Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад герундія і герундіальних зворотів

Тема 4. Переклад інфінітиву та інфінітивних конструкцій

Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій

Змістовий модуль 2. Лексичні та жанрово-стилістичні особливості науково-технічного перекладу

Тема 6. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу

Тема 7. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу

Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації

Тема 9. Переклад науково-технічної документації

Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Денна форма навчання

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу</i>			
Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів	1	1	14
Тема 2. Основні види і форми перекладу			14
Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу.			14

Переклад герундія і герундіальних зворотів			
Тема 4. Переклад Інфінітива та інфінітивних конструкцій	1	1	14
Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій	1		14
Змістовий модуль 2. Лексичні та жанрово-стилістичні особливості науково-технічного перекладу			
Тема 6. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу	1	1	14
Тема 7. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу	1		14
Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації	1	1	12
Тема 9. Переклад науково-технічної документації			14
Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій	1		14
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Практичне заняття 1.

Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів

Мета: ознайомити студентів з основними поняттями науково-технічного дискурсу, особливостями науково-технічної літератури, актуальними жанрами цієї галузі.

1. Визначення основних понять галузі.
2. Особливості використання термінологічних одиниць у науково-технічних текстах.
3. Спеціальні значення загальнонародної лексики у науково-технічних текстах.
4. Особливості жанрів і стилю науково-технічної літератури.

Практичне заняття 2

Тема 2. Основні види і форми перекладу

Мета: ознайомити студентів з основними видами та формами науково-технічного перекладу, особливостями їх перекладу.

1. Повний письмовий переклад
2. Анотаційний переклад
3. Реферативний переклад

Практичне заняття 3

Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад герундія і герундіальних зворотів

Мета: формувати вміння адекватного перекладу граматичних часових форм, формувати вміння адекватного перекладу герундія і герундіальних зворотів у науково-технічних текстах.

1. Часові форми дієслова.
2. Переклад герундія у функції підмета.
3. Переклад герундія у функції додатка.
4. Переклад герундія у функції обставини. Герундіальний зворот.

Практичне заняття 4

Тема 4. Переклад інфінітива та інфінітивних конструкцій.

Мета: формувати вміння адекватного перекладу інфінітиву та інфінітивних конструкцій у науково-технічних текстах.

1. Переклад інфінітиву у функції підмета.
2. Переклад інфінітиву у функції додатка.
3. Переклад об'єктного предикативного інфінітивного звороту.

Практичне заняття 5

Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій.

Мета: формувати уміння адекватного перекладу дієприкметника та дієприкметникових конструкцій у науково-технічних текстах.

1. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот.
2. Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот.
3. Звороти зі сполучними словами *given* та *granted*, утвореними від дієприкметника II.

Практичне заняття 6.

Тема 7. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу (2 год)

Мета: ознайомити студентів зі способами перекладу лексичних одиниць, загальнонародних слів у науково-технічних текстах, розвивати гнучкість мислення під час вибору адекватного лексичного відповідника

1. Спеціальні значення загальнонародних слів у науково-технічних текстах.
2. Переклад слів реалій.
3. Переклад інтернаціоналізмів і псевдоінтернаціоназмів.
4. Переклад неоднозначних слів.

Практичне заняття 7.

Тема 8. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу

Мета: ознайомити студентів зі способами словотвору науково-технічних термінів, труднощами, що виникають під час перекладу науково-технічних термінів.

1. Міжгалузева і внутрішньо-галузева омонімія термінів
2. Переклад префіксальних термінів
3. Переклад суфіксальних термінів
4. Переклад складних термінів.

Практичне заняття 8.

Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації (1 год)

Мета: ознайомити студентів з можливостями та доцільністю використання перекладацьких лексичних трансформацій у науково-технічних текстах, розвивати гнучкість мислення під час вибору адекватного способу перекладу.

1. Словникові відповідники.
2. Конкретизація значення слова.
3. Генералізація значення слова

4. Додавання слова, вилучення слова.

Практичне заняття 9.

Тема 9. Переклад науково-технічної документації (2 год)

Мета: формувати навички перекладу текстів науково-технічних літератури (науково-популярна література, патенти, технічні інструкції, технічна реклама)

1. Переклад науково-популярної літератури
2. Переклад технічних інструкцій і технічної реклами
3. Переклад патентів.

Практичне заняття 10

Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій

Мета: формувати навички перекладу текстів наукової статті з різних галузей техніки.

1. Повний письмовий переклад наукової статті
2. Реферативний переклад наукової статті
3. Анотаційний переклад наукової статті

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань з перекладу науково-технічної літератури, що спрямовані на поглиблення знань та навичок, які здобуваються і формуються під час аудиторної роботи. При цьому студенти повинні мати можливість самостійно проконтролювати результати навчання, для чого їм рекомендується відповідна наукова, науково-методична, довідкова та періодична література. Крім того, виконання завдань для самостійної роботи підвищує відповідальність студентів за якість власної професійної підготовки. Самостійно засвоєний матеріал виноситься на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Самостійна робота з дисципліни «Науково-технічний переклад» передбачає написання реферату відповідно до вибраної теми та його представлення на занятті у формі виступу перед аудиторією з використанням технічних засобів.

Тематичний контекст

1. Роль обміну науково-технічною інформацією між країнами на сучасному етапі
2. Основні риси і особливості науково-технічних статей
3. Основні особливості термінологіки ІТ-фахівців
4. Способи утворення термінологіки
5. Особливості терміносистем сучасних галузей науки й техніки
6. Способи утворення термінологіки ІТ-фахівців
7. Тематичні групи термінів ІТ-фахівців
8. Професійний англомовний жаргон: особливості функціонування і перекладу
9. Переклад загальноновживаних слів у професійному мовленні ІТ-фахівців
10. Розмовні елементи в англійських науково-технічних текстах
11. Переклад інтернаціоналізмів та псевдоінтернаціоналізмів в науково-технічних текстах
12. Переклад пасивних форм дієслова в науково-технічних текстах
13. Переклад сталих необразних фраз в науково-технічних текстах
14. Лексико-фразеологічні особливості повного перекладу патентних заявок
15. Особливості машинного перекладу

6. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- залік.

7. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Науково-технічний переклад» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

В процесі вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;

- оцінювання наскрізного проекту у результаті самостійної роботи;
- залік.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор Epson EB-505	1-10
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2018. 656 с.
2. Скребкова-Пабат М. А. Технічний переклад: елементи теорії та практика. Англійська мова: навч. посібник. "Новий світ-2000", 2020. 204 с.
3. Mitchel J. B. A., Florescu-Mitchel. A. I. A practical guide to scientific and technical translation. Publishing style and terminology. World Scientific. 2022. 188 p.
4. Olohan M. Scientific and Technical Translation. Routledge, 2015. 262 p. <https://docplayer.net/50229466-Scientific-and-technical-translation.html>
5. Kruger F. The Interface between Scientific and Technical Translation Studies and Cognitive Linguistics. Frank and Timmer GmbH, 2016. 489 p.
6. International Journal of Computing <https://www.computingonline.net/computing/issue/archive>

7. Iryna Khomytska, Vasyl Teslyuk, Iryna Bazylevych, Inna Shylinska. Approach for minimization of phoneme groups in authorship attribution. International Journal of Computing. 2020. Volume 19. Issue 1. P. 55
<https://computingonline.net/computing/article/view/1693/893>
8. Shylinska I. Ways of Information Technology Terminology Formation. Південний архів. Філологічні науки: Збірник наукових праць. Випуск LXXVIII. – Херсон , Видавничий дім «Гельветика», 2019. С.89 – 92.
<https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/579>
9. Patent translations: Filing vs. Information. Access mode:
<https://www.accreditedlanguage.com/translation/patent-translations-filing-vs-information/>